

به نام خدا

آشنایی مقدماتی با سایت اوراق بهادار تهران

با سلام.

این مطالب در جهت آشنایی مقدماتی با سایت اوراق بهادار تهران آماده شده است. پیشاپیش از نواقص موجود عذرخواهی میکنم. و البته چون بازنویسی فایل صوتی هست جملات به صورت محاوره و بسیار ساده نوشته شده اند.

بخش 1

بهنام خدا.

شروع میکنیم.

ببینید شرکت ها برای اینکه بتوانند تامین مالی کنند و از سرمایه هایی که دست مردم یا شرکتهای دیگر (به مردم میگن حقیقی و اگر شرکتی x بخواد سهام شرکت y رو بخره بهش میگن حقوقی) هست استفاده کنند میان و وارد بورس میشن. حالا ما برای اینکه بتونیم سهام یک شرکت رو بخریم اولین کار این هست که یک کد بورسی بگیریم. بین ما به عنوان خریدار سهام و شرکت به عنوان فروشنده سهام واسطی وجود داره به اسم شرکت کارگزاری. بعضی از این شرکتهای کارگزاری مثل مفید و آگاه و کشاورزی و هستند. تو اینترنت سرچ کنید اسم هاشون میاد. شما مراجعه میکنید به کارگزار یه سری مدارک مثل کپی کارت ملی شناسنامه و ارایه میدید. تا براتون کد معاملاتی صادر بشه. البته کارگزار ازتون میخواد تو بانکی که خودتون میگن یک حساب باز کنید تا هر وقت خواستید سهم بخرید پول شما اول میره به حساب کارگزار و از طریق کارگزار سهم برای شما خرید میشه.

الان این طوری شده که کارگزاری ها یک امتحانی میگیرند تا ببینند شما اصطلاحات اولیه مثل حجم مبنا و eps و رو بلدی یا نه. البته فکر میکنم یه کم فرمالیته باشه.

این کد کارگزاری که براتون صادر میشه 3 حرف اول نام خانوادگی +5 یا 6 عدد هست. مثلا اش 00621

اول فامیلی اشرفی باشه اش رو برداشته اول کدتون میزاره.

نحوه خرید و فروش اینطوری هست که یا حضوری میرید یا آنلاین پای سیستم میشینید و خرید و فروش میکنید. یه مدلای دیگه ای هم هست مثل تلفنی و ... من خودم حضوری و آنلاین انجام دادم. البته برای داشتن مدرک لیسانس لازم هست.

اگر کد آنلاین هم خواستید اعلام کنید که کارگزار براتون صادر کنه که ممکنه یک ماهی طول بکشه.

بخش 2

حالا کد معاملاتی رو گرفتیم و میخوایم سهم بخریم. اگر از طریق کارگزاری خرید میکنید اونجا بهتون فرمی میدن که بالاش نوشته درخواست خرید اوراق بهادار (یه همچین چیزی)

اسم شرکتی که میخواید سهمش رو بخرید تعدادی که از اون سهم میخواید قیمتی رو که مایلید هر سهمتون رو به اون قیمت بخرید نام و نام خانوادگی خودتون (کلا مشخصات فردی مثل کد ملی سریال شناسنامه صادره از و) رو پر میکنید و به کارمند کارگزاری میدید و ایشون درخواست شما رو ثبت میکنه و اگر فروشنده ای تو قیمت پیشنهادی شما وجود داشت عملیات خرید براتون انجام میشه.

اگر هم بخواید آنلاین خرید کنید هر کارگزاری یک سایت داره مثلا سایت مفید اینه:

<http://www.mofidonline.com>

که واردش میشید و کد آنلاین و رمزتون رو وارد میکنید و تو سایت خودتون اسم سهم تعداد و قیمتی که میخواید رو وارد میکنید و خریدتون رو انجام میدید. یه کم سایتش رو کار کنید دستتون میاد چه طوریه. حالا شاید خودم بعدا وقت کردم سایت مفید رو توضیح بدم که اگر دوستانی عضو این کارگزاری بودند یاد بگیرند.

کارگزارها در ازای کاری که برای شما انجام میده درصدی رو میگیرند که حدود 1.5% میشه. 1.5% برای هر خرید و

فروش. مثلا اگر برای تعداد سهمی که میخرید کلا 100000 تومان بخرید همون لحظه 1500 تومان تو ضرر رفتید چون درصد کارگزار توش منظور شده. بنابراین برای خرید سهام باید انتظار بالاتری برای قیمت فروش داشته باشید تا بتونید سود شناسایی کنید.

دوباره توضیح میدم: سهم الف رو میخرم پیش بینی من این هست که قیمت 10 درصد افزایش پیدا میکنه. خب 1.5 درصد رو کارگزار بر میداره برای من میمونه 8.5 درصد.

حالا به مدل دیگه:

قیمت خرید من 1000 ریال برای هر تک سهم

قیمت فروش سر به سر تا حداقل ضرر نکنم و بعد دادن درصد کارگزار همون پول خودم حفظ بشه:

$$1015 = 1000 * 1.015$$

بخش 3

امروز چند تا سوال روبررسی میکنم:

با چه مقدار پول میتوان سهام خرید؟

با هر مقدار پولی میتونیم وارد بورس بشیم سود و زیان شما به صورت درصدی محاسبه میشود و این موضوع به ریسک پذیری شما بستگی داره. (هر وقت خواستید وارد بورس بشید پولی رو که جزئی پس اندازتون هست و اضافه هست رو بیارید نه پولی که سرمایه اصلی زندگیتون هست.) در خرید و فروش آنلاین حداقل پولی که لازم هست 100000 تومان هست البته بعد از کسر درصد کارگزار. پس شما حداقل 101500 یا 102000 تومان خرید کنید تا درصد کارگزار برداشته شد بشه 100000 تومان. چه روزهایی میتوان سهام خرید و فروش کرد؟

به غیر از پنجشنبه ها و روزهای تعطیل هر روز از ساعت 9 تا 12.5 معاملات صورت میگیرد. البته پیش سفارش از 8.5 شروع میشود.

8.5 تا 9 پیش سفارش هست معامله نیست.

9 تا 12.5 سفارش هست معامله هم هست.

وقتی من سهام رو فروختم چه کسی پول آن را به من میدهد؟

3 روز کاری پس از فروش سهم و به درخواست شما (یعنی شما از هر وقت درخواست بدید 3 روز کاری بعدش) کارگزاری مبلغ وجه فروش سهام رو به حساب شما واریز میکند. (همون حسابتی که روز اول که رفته بودید کد بگیرید باز کردید.) اگر من یک سهم را امروز بخرم آیا میتوانم آن را همین امروز بفروشم؟ بله میشود.

بخش 4

خب دوستان امروز هم به چند سوال جواب میدم:

آیا ممکن است بخواهم سهامی را بفروشم و کسی آن را نخرد؟

بله ممکن است برای جلوگیری از این اتفاق میتوان سهم هایی را انتخاب کرد که حجم معاملات آنها در گذشته بالا باشد البته اکثر سهم های بازار هر روز قابل معامله هستند.

چگونه میتوانیم در بورس سود کنیم؟

به 2 روش. اول اینکه یک سهم را در قیمت پایین بخرید و آن را به قیمت بالاتر بفروشید دوم اینکه سهم را بخرید و به صورت سالیانه سود آن را از شرکت دریافت کنید. اگر شما در روز برگزاری مجمع سالانه سهم را داشته باشید سود به شما تعلق میگیرد و طبق اطلاعیه ای که شرکت منتشر میکند این سود پرداخت میشود. مثلا ممکن است بگویند با در دست داشتن گواهی تعداد سهام (که این رو از کارگزاریتون میگیرید) به بانک مراجعه کنید و سود را دریافت کنید و یا فرم های خاصی دارند که با پر کردن آن و ارسال به شرکت سود به حسابی که شما در فرم مشخص کرده اید واریز میشود.

بخش 5

در ادامه سوالات روزهای قبل به 2 سوال جواب میدهم

سبد سهام یا پرتفوی چیست؟

از آنجایی که خرید و فروش های ما به دلیل تغییرات قیمت در جهت افزایش یا کاهش قیمت با ریسک همراه است بهتر است سرمایه خود را به چند قسمت تقسیم کنیم و از سهام شرکت های مختلف خرید کنیم در این صورت هیچ وقت فقط سهام یک شرکت را نداریم و ریسک سرمایه گذاری کاهش می یابد. مثلا اگر سهم الف کاهش داشت و سهم ب افزایش تا حدودی سودزبان این دو سهم یکدیگر را خنثی میکنند. به مجموعه ای از سهم ها که ما سهامدار آن هستیم سبد سهام یا پرتفوی میگویند.

آیا ممکن است همه پول من در یک روز از بین برود؟

در حالت عادی خیر زیرا به منظور جلوگیری از نوسانات قیمت یک دامنه نوسان برای قیمت در هر روز تعیین میشود. که در حال حاضر 5+ و 5- درصد است. البته این محدوده دائمی نیست و بسته به نظر ناظر بورس میتواند تغییر کند. (بعدها مفصل توضیح میدم نسبت به چه عددی 5+ و 5- را حساب میکنند.)

بخش 6

برای اینکه مطالب جذاب تر باشه میخوایم مشخصات یک سهم رو بررسی کنیم البته من انشالله به مرور مطالب و تعاریف رو هم مینویسم ولی بهتر دیدم به مقدار هم عملی با یک سهم و سایتی که مشخصات مربوط به سهم رو نشون میده آشنا بشیم سایتی که اطلاعات سهم ها در اون هست:

شرکت مدیریت فناوری بورس تهران

<http://www.tsetmc.com/Loader.aspx?ParTree=15>

دقت کنید که در زمان فعالیت بازار این صفحه فعال هست یعنی اعداد و درصدها متناسب با تغییر سهام تغییر میکنند و نوسانات مثبت با رنگ سبز و نوسانات منفی با رنگ قرمز نشان داده میشود. در زمان بسته بودن بازار اطلاعات به روز شده در آخرین روز معاملاتی را میتونید ببینید.

در این صفحه سمت چپ کنار نمایش فهرست چند آیکون هست که روی آیکون جستجوی نماد کلیک میکنیم (همون سبز رنگ) فعلا شما توی این قسمت تایپ کنید فیا هنر تا وارد صفحه ای بشیم که سهم مورد نظر ما رو بررسی میکنه. فیا هنر نماد یک شرکت هست به اسم مس شهید با هنر.

<http://www.tsetmc.com/Loader.aspx?ParTree...4744156373>

نماد شرکت: برای شناسایی آسانتر به هر شرکت کدی میدهند که نماد نام دارد. حرف اول گروهی که سهم در آن است + خلاصه ای از نام شرکت

مثال: سخوز نماد سیمان خوزستان / سشرق نماد سیمان شرق / شخارک نماد پتروشیمی خارک / فیا هنر نماد مس شهید با هنر /

بخش 7

امروز هم صفحه مربوط با سهم مورد نظر رو توضیح میدهم

کادری که در بالای صفحه قرار دارد:


عدد شاخص/تغییر آن نسبت به روز گذشته/ساعت

بورس/تعداد/حجم/قیمت (معاملات در آن روز کاری)

فرا بورس/تعداد/حجم/قیمت (معاملات در آن روز کاری)

فرق بورس و فرا بورس:

برخی شرکت ها شرایط لازم برای پذیرش در بورس را ندارند بنابراین بازار فرا بورس ایجاد شده است تا با شرایط ساده تر امکان حضور شرکت ها در بازار سرمایه فراهم شود. (شرایط پذیرش در بورس نسبت به فرا بورس سخت تر هست تقریبا شبیه

لیگ برتر و لیگ دسته یک فوتبال) 

بورس از تابلوهای زیر تشکیل شده است:

1- تابلوی اصلی بازار اول

2- تابلوی فرعی بازار اول

- 3- بازار دوم
 - فرا بورس از بخشهای زیر تشکیل شده است:
 - 1- بازار اول
 - 2- بازار دوم
 - 3- بازار سوم
 - 4- ابزارهای نوین مالی
 - 5- بازار پایه
- اگر نگاه کنید فیهنر جزئی بازار اول (تابلوی فرعی) بورس هست.

بخش 8

در ادامه بررسی صفحه سهم مطالب زیر رو بررسی میکنیم. از بالا شروع میکنم به توضیح دادن آخرین معامله: آخرین قیمتی که سهم در آن خرید و فروش شده است. قیمت پایانی: میانگین قیمت هایی که سهم در آن روز معامله شده است. مثلاً فرض کنید از سهم مورد نظر ما 5 سهم در قیمت 100 تومان 10 سهم در قیمت 102 تومان و 6 سهم در قیمت 98 تومان معامله شده است. میانگین این قیمت ها رو قیمت پایانی در نظر میگیرند.

اولین قیمت: امروز اولین معامله روی این سهم در این قیمت صورت گرفته است. قیمت دیروز: در اصل قیمت پایانی دیروز است (تعریف قیمت پایانی را بالا نوشتم) تعداد معاملات: تعداد معاملات انجام شده روی این سهم در امروز و تا این لحظه است. حجم معاملات: تعداد سهمی که امروز و تا این لحظه معامله شده است. تفاوت تعداد و حجم معاملات:

فرض کنید بر روی سهم فیهنر 2 بار معامله انجام شده بار اول 200 سهم و بار دوم 150 سهم: پس تعداد معاملات = 2 بار
حجم معاملات = 350 سهم

ارزش معاملات: ارزش سهم هایی که در این سهم و امروز معامله شده است.
ارزش بازار: اگر قرار باشد امروز کسی اراده کند و کل شرکت مورد بررسی را بخرد به اندازه ارزش بازار باید هزینه بپردازد.

بخش 9

ادامه توضیح:

آخرین معامله: امروز و تا این لحظه آخرین معامله در این ساعت انجام شده است. وضعیت: اگر وضعیت مجاز باشد یعنی در این روز معاملاتی سهم قابل معامله است. ممکن است به دلیل مجمع عادی و مجمع فوق العاده و ... سهم بسته شود و وضعیت معامله ممنوع متوقف باشد. پس زمانی که مجاز است ما میتوانیم خرید و فروش کنیم. ممکن است سهمی داشته باشیم و بسته شود مجبوریم صبر کنیم تا باز شود.
بازه روز و قیمت مجاز:

گفتیم برای هر سهم نوسان مشخصی در روز داریم که در حال حاضر +5 و -5 است. قیمت مجاز بر اساس +5 و -5 نسبت به قیمت پایانی دیروز تعیین میشود.

مثلاً فرض کنید قیمت پایانی دیروز 100 باشد پس امروز میتواند بین 95 و 105 نوسان کند.

بازه روز حداقل و حداکثر قیمت معامله شده سهم در امروز است که با توجه به مثال بالا باید \max, \min آن بین 95 و 105 باشد.

$$105 = \text{بازه روز} < 95$$

بازه هفته: کمترین و بیشترین قیمت معامله شده در سهم از 1 هفته گذشته تا امروز
بازه سال: کمترین و بیشترین قیمت معامله شده در سهم از 1 سال گذشته تا امروز

بخش 10

ادامه صفحه رو توضیح میدم.

تعداد سهام:

تعداد سهام شرکت مورد نظر است.

حجم مینا:

برای کنترل کردن نوسانات و تغییرات قیمت سهم یک شرکت باید حداقل تعداد قابل قبولی از سهام آن شرکت معامله شود. البته



این حجم مینا به همراه نوسان قیمت در کنترل قیمت نقش دارند. ببینید دوستان اگر حجم معاملات از حجم مینا بیشتر باشد قیمت پایانی همون قیمت پایانی که قبلا تعریفش رو نوشته بودم هست. ولی اگر کمتر باشد قیمت پایانی طبق فرمول خاصی محاسبه میشود. معمولاً فرابورسی ها حجم مینا 1 دارند.

سهام شناور:

بخشی از سهام شرکت است که در بازار سهام قابل معامله است. هر چه قدر این مقدار بیشتر باشد قابلیت نقد شوندگی سهم بالاتر است. البته این مقدار ثابت نیست و در مواقع مختلف میتواند تغییر کند. این بخش از سهام معمولاً دست افرادی است که اگر قیمت سهم مناسب شود آن را میفروشند و قصد نگه داری به مدت خیلی طولانی را ندارند. بیشتر موضوع نقد شوندگی برای ما مهم است.

میانگین حجم ماه: نشان دهنده میانگین حجم معاملات در یک ماه گذشته است.

بخش 11

ادامه توضیحات:

EPS:

سود هر سهم یا eps سودی است که شرکت به ازای هر سهم به دست می آورد که در نتیجه فعالیت های یک سال مالی به هر سهم تعلق می گیرد. در ابتدای هر سال مالی سود کلی به ازای هر سهم تخمین زده می شود و ممکن است تا پایان دوره تغییر کند.

$EPS = \text{تعداد سهام} / \text{سود کل}$

تعدیل سود: تغییرات سود پیش بینی شده شرکت ها طی سال مالی را تعدیل می گویند.

p/e:

بیان کننده نسبت قیمت یک سهم به پیش بینی سود سهم است.

در همین صفحه آخرین قیمت معامله شده را بر eps تقسیم کنید p/e به دست می آید.

یعنی سرمایه گزاران حاضرند به ازای دریافت یک ریال سود از شرکت چند ریال برای خرید آن بپردازند.

p/e گروه:

میانگین عدد p/e سهم های آن گروه است.

بخش 12

ردیف آخر حجم و درصد خرید و فروش توسط حقوقی و حقوقی را نشان میدهد.

تعداد شخصیت حقوقی و حقوقی که امروز معامله کرده اند را نشان میدهد.

با کلیک کردن روی ابزار تغییر مکان یا نمایش اطلاعات میتوانید بخش های مختلف صفحه را حذف و اضافه کنید.

در بالای صفحه اخبار -راهنما-نظر و پیشنهاد-جستجوی نماد(هم میتوانی اسم کامل سهم و هم نماد را جستجو کنید)-دیده بان بازار(نمای کلی همه سهم ها)-خانه(صفحه اصلی)وزبان را مبینید.

بخش 13

کادر بعدی که مبینید مربوط به تعداد نفرات ،قیمت و حجم پیشنهادی توسط خریداران و فروشندگان است.در ردیف خریداران 3 پیشنهاد قیمتی به ترتیب زیاد به کم و در ردیف فروشندگان 3 پیشنهاد قیمتی به ترتیب از کم به زیاد را مبینیم.در صورتی که قیمت پیشنهادی خریدار و فروشنده با هم یکی شود معامله صورت میگردد.محدوده قیمتی که خریداران و فروشندگان میتوانند سفارش دهند محدوده مجاز است که قبلا توضیح داده ام در ه مین کادر تعداد نشان دهنده تعداد نفرات اعم از حقیقی و حقوقی است که خواهان خرید یا فروش هستند حجم نشان دهنده حجمی است که خریداران میخواهند سهم خرید کنند. صف خرید:خریداران حاضرند در بیشترین قیمت مجاز سهم بخرند و فروشنده ای وجود ندارد.پس در صف خرید منتظر می مانند تا شاید فروشنده ای سهم خود را بفروشد. صف فروش:فروشنندگان حاضرند در کمترین قیمت مجاز سهم خود را بفروشند و خریداری وجود ندارد.پس در صف فروش منتظر می مانند تا شاید خریداری سهم آنها را بخرد.

بخش 14

سلام.نموداری که زیر کادر سفارش خرید و فروش هست نمای سفارش ها را نشان میدهد.که آبی خرید قرمز فروش و مشکی معامله انجام شده است. نمودار سمت چپ: دوستان دقت کنید که اصل تحلیل تکنیکال بررسی نمودار قیمت سهم بر حسب زمان است.انواع مختلفی از نمودارها وجود دارد از جمله نمودار خطی؛نمودار میله ای و نمودار شمعی نمایی که مبینید نمودار شمعی است البته در این نمودار در این صفحه علاوه بر نمودار شمعی میانگین متحرک(خط آبی) را هم روی نمودار می بینید. محور عمودی قیمت سهم و محور افقی زمان(روزهای معاملاتی) است. مستطیل های آبی رنگ که در بالای خط محور زمان مبینید حجم معاملات را نشان می دهد. بررسی و تحلیل نمودار شمعی در مبحث تحلیل تکنیکال انجام می شود.

بخش 15

گروه:در این بخش میتوانی شرکت هایی را که در یک دسته قرار میگیرند ببینید.مثلا گروه محصولات شیمیایی:پارسان -تاپیکو - شاراک -شتوکا و به طور مثال گروه بانکی مواد غذایی قندی سیمان و هم داریم که داخل جدول میتوانی خلاصه وضعیت شرکتهای عضو گروه را ببینید بخش بعد اطلاعاتیه: همه اخبار و اطلاعات شرکت ها که در سامانه اطلاع رسانی کدال منتشر میشود در این بخش قابل دیدن است مثل زمان برگزاری مجمع نحوه و زمان تقسیم سود.گزارشات شرکت و..... سابقه معاملات: در این بخش میتوانی خلاصه وضعیت سهم مورد بررسی در روزهای معاملاتی قبل را ببینید تهیه و تنظیم:غلامیان